

Verkställande direktören Sven-Olof Johansson
FastPartner AB
Box 55625
102 14 STOCKHOLM

Redovisning av innehav i intresseföretag m.m.

1. Frågan

FastPartner har i årsredovisningen för år 2002 valt att inte redovisa som intresseföretag ett antal företag, av vilka de flesta ingår i bolagets riskkapitalrörelse. Vidare berörs av detta ärende Fastighets AB Stallmästaregården i vilket bolaget innehar 50 procent av rösterna. I det följande inbegrips samtliga dessa företag i begreppet ”riskkapitalrörelsen”. I noterna anges bl.a. följande:

” Med intresseföretag avses företag där koncernen innehar minst 20 procent och högst 50 procent av rösterna. Koncernen har valt att ej redovisa intresseföretag enligt RR:13 då resultatandelar för närvarande är av oväsentlig betydelse och några förpliktelser att tillskjuta kapital ej har ingåtts och/eller reellt inflytande saknas. RR 13 kommer att införas från och med räkenskapsåret 2003 och kommer att innebära att goodwillavskrivningar kommer att göras på andelar i intresseföretag.”

Av noterna framgår även att bolaget i sin riskkapitalrörelse innehar minst 20 procent av rösterna i följande bolag: Aktiv IT AB (28 %), Alberto Biani (22%), Litium Affärskommunikation AB (20 %), Sygn Software AB (49%), Moving Digital AB (40%) samt World of Internet AB (38%). Av dessa anges de fyra förstnämnda som ”aktiva placeringar”. Detta förklaras enligt följande:

”Vidare uppdelas investeringarna i riskkapitalrörelsen i aktiva och passiva investeringar. I de aktiva investeringarna engagerar sig FastPartner genom styrelsearbete och dialoger med företagsledningarna. Passiva investeringar är bolag som ska avyttras vid lämpligt marknadsläge.”

Övervakningspanelens kansli har i brev till FastPartner den 31 oktober 2003 ifrågasatt om inte bolagets val att inte redovisa intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden strider mot årsredovisningslagen och Redovisningsrådets rekommendation RR 13 Intresseföretag.

FastPartner har i brev till kansliet den 25 november 2003 i huvudsak anfört att bolagets bedömning beträffande RR 13 är att effekten av dess tillämpning för FastPartner är av ringa betydelse samt att riskkapitalrörelsens samtliga innehav är att betrakta som icke varaktiga innehav.

Övervakningspanelens ordförandegrupp beslutade den 16 december 2003 med stöd av 3 kap. 1 § panelens arbetsordning att panelen skall behandla frågorna

1. huruvida FastPartner AB:s riskkapitalrörelse bort redovisas enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen, och

2. huruvida FastPartner AB i moderföretagets egen redovisning uppfyllt upplysningskraven i punkten 30 i RR 13 Intresseföretag.

I brev till panelens kansli den 15 januari 2004 har FastPartner anfört bl.a. följande. I årsredovisningen för 2002 har bolaget angivit att de andelar som skulle kunna betraktas som intresseföretag ej redovisats enligt RR 13 för att resultatandelarna är av oväsentlig betydelse. I en tabell återges ägarandel, resultat, bolagets resultatandel samt bokfört värde avseende de nämnda innehaven med tillägg för förvaltningsfastighetsrörelsens innehav i Stallmästaregården. Av tabellen framgår bl.a. att bolagets sammanlagda resultatandel i innehaven uppgår till 7 % av koncernens resultat efter finansiella intäkter och kostnader, att bolagets andelar i innehaven uppgår till 2 % av koncernens balansomslutning samt att resultatandelen i innehaven uppgår till 1 % av koncernens eget kapital.

2. Övervakningspanelens bedömning

Av 1 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554) framgår att om ett företag äger andelar i en juridisk person som inte är dotterföretag och utövar ett betydande inflytande över den juridiska personens driftmässiga och finansiella styrning samt ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse mellan företaget och den juridiska personen, är den juridiska personen intresseföretag till företaget. Vidare framgår av bestämmelsen att ett företag som innehar minst tjugo procent av rösterna för samtliga andelar i en juridisk person skall anses som intresseföretag, om inte annat framgår av omständigheterna.

Av 7 kap. 25 § årsredovisningslagen framgår att andelar i intresseföretag som huvudregel skall redovisas i koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen med tillämpning av kapitalandelsmetoden. Undantag gäller enligt bestämmelsen för sådana intresseföretag som har ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild. Ytterligare undantag, som följer av en hänvisning till 7 kap. 5 § tredje stycket samma lag, gäller om betydande och varaktiga hinder i väsentlig grad begränsar moderföretagets möjligheter att utöva sitt inflytande över intresseföretaget, nödvändig information för att upprätta koncernredovisningen inte kan fås utan oskälig kostnad eller inom rimlig tid, eller, andelarna i intresseföretaget innehas tillfälligt och uteslutande i avsikt att säljas vidare. Den som tillämpar någon av dessa undantagsmöjligheter skall i not upplysa om skälen för detta.

I linje med vad som anges i årsredovisningslagen definieras intresseföretag i Redovisningsrådets rekommendation RR 13 Intresseföretag, punkten 2, som ett företag varöver ägarföretaget har ett betydande inflytande utan att dotterföretagsförhållande föreligger och ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse. I punkten 4 i rekommendationen anges olika förhållanden som vart och ett tyder på att ett ägarföretag har ett betydande inflytande:

- a) Ägarföretaget är representerat i investeringsobjektets styrelse eller motsvarande ledningsorgan.
- b) Ägarföretaget deltar i arbetet med investeringsobjektets strategiska frågor och policyfrågor.

- c) Det sker betydande transaktioner mellan ägarföretaget och investeringsobjektet.
- d) Det sker ett utbyte av personal i ledande ställning mellan ägarföretaget och investeringsobjektet.
- e) Ägarföretaget och investeringsobjektet utbyter väsentlig teknisk information.

Enligt punkt 7 i RR 13 skall andelar i intresseföretag redovisas i koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen med tillämpning av kapitalandelsmetoden. Anskaffningsvärdemetoden skall enligt punkten tillämpas endast i vissa i punkten 9 beskrivna fall.

Enligt RR 13, punkten 30, skall i ägarföretagets egen redovisning tilläggsupplysningar lämnas om intresseföretagets eget kapital och resultat. Uppgiften om eget kapital och resultat skall avse vad effekten på eget kapital skulle ha varit om kapitalandelsmetoden hade tillämpats.

Av utredningen får anses framgå att de i riskkapitalrörelsen ingående företagen är av sådan beskaffenhet att de bör redovisas i koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen för FastPartner enligt kapitalandelsmetoden, om inte – som FastPartner gör gällande – företagen skall undantagas enligt den ovan redovisade bestämmelsen i 7 kap. 25 § årsredovisningslagen, därför att de har ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild. För att ett sådant undantag skall föreligga erfordras utredning om att intresseföretaget ifråga ur skilda synpunkter är betydelselöst. Detta skall framgå av den notupplysning som skall lämnas enligt 7 kap. 25 § sista stycket årsredovisningslagen.

Av uppgifterna i årsredovisningen framgår att FastPartner i åtminstone fyra av de ifrågavarande företagen är engagerade i styrelsearbete och dialoger med företagsledningarna. Av utredningen framgår vidare att det redovisade värdet av företagen är beaktansvärt och att inte heller koncernens resultatandelar som hänför sig till företagen är betydelselösa. Den upplysning som FastPartner lämnat i årsredovisningen om skälen till att företagen inte redovisats enligt kapitalandelsmetoden ger enligt övervakningspanelen visserligen stöd för att företagets betydelse för koncernen är begränsad, men inte tillräckligt stöd för att betrakta företagen som så betydelselösa att de inte skall redovisas i koncernen enligt kapitalandelsmetoden.

Enligt vad FastPartner uppgivit kommer företagen i fråga att konsolideras för år 2003. Denna omständighet, som panelen självfallet ser positivt på, kan dock enligt panelen inte medföra att FastPartner går fritt från kritik för redovisningen för år 2002. Panelen kritiserar också FastPartner för att moderbolaget inte lämnat sådana tilläggsupplysningar om intresseföretagen som avses i punkt 30 i Redovisningsrådets rekommendation RR 13.

3. Övervakningspanelens slutsats

Övervakningspanelen kritiserar FastPartner för att i årsredovisningen för år 2002 inte ha redovisat intresseföretag i koncernresultat- och koncernbalansräkningen enligt kapitalandelsmetoden och för att moderbolaget inte i samma årsredovisning lämnat sådana

tilläggsupplysningar om intresseföretagen som avses i punkt 30 i Redovisningsrådets rekommendation RR 13.

På Övervakningspanelens vägnar

Hans-G Solerud

I panelens avgörande har deltagit f.d. justitierådet Hans-G Solerud, ordförande, professor Lars Östman, v. ordförande, direktör Catarina Fritz, direktör Christina Liffner, civilekonom Hans Karlsson, direktör Kajsa Lindståhl, direktör Mats-Olof Ljungkvist och direktör Ingvar Petersson.

Föredragande: kanslichefen, auktoriserade revisorn Dennis Svensson.

Panelens beslut är enhälligt.